

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZA 2018 ROK ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ, KTÓRYCH MIASTO JEST CZŁONKIEM WRAZ Z PLANEM DZIAŁAŃ NA 2019 ROK

Miasto Kościerzyna jest członkiem następujących związków i stowarzyszeń:

- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub” - na podstawie Uchwały Nr XIII/85/11 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 6 lipca 2011r. w sprawie utworzenia Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub”,
- Związku Miast Polskich - na podstawie Uchwały Nr VIII/49/11 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 13 kwietnia 2011r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do Związku Miast Polskich,
- Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC) - na podstawie Uchwały Nr XXIX/164/12 Rady Miasta Kościerzyna z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miejskiej Kościerzyna do Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć Energie Cités.

Kluczowe informacje:

Stowarzyszenie/ związek	LOT	ZMP	PNEC
Rok przystąpienia przez miasto	2011	2011	2012
Składka członkowska za 2018	33.919,50 zł	7.543,90 zł	2.352,00 zł
Składka członkowska za 2019	33.706,50 zł	7.713,41 zł	2.352,00 zł
Suma bilansowa	59.538,27 zł	807.539,67 zł	3.071.004,19 zł
Przychody z działalności statutowej w 2018	170.103,69 zł	10.716.325 zł	1.937.596,43 zł
Wynik finansowy netto	17.205,45 zł	- 7.374,32 zł	850.287,72 zł

Szczegółowe informacje dotyczące działalności związków i stowarzyszeń w 2018r. oraz planowanych działań na 2019r. zawierają załączniki 1 - 3.

Załączniki:

1. Informacja nt. Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub”,
3. Informacja nt. Związku Miast Polskich,
4. Informacja nt. Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC).

LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA „SERCE KASZUB”

DZIAŁALNOŚĆ W 2018 ROKU

Gmina Miejska Kościerzyna jest jednym z samorządów założycielskich i Członków LOT „Serce Kaszub” od 2011r.

Rok 2018 to siódmy rok prowadzenia działalności statutowej przez Organizację. W 2018r. do organizacji przyjęto 5 nowych członków, zaś dwa podmioty wystąpiły z organizacji, w efekcie czego na koniec tego roku liczyła ona 65 członków.

Zgodnie ze statutem Organizacji składka członkowska dla samorządów gminnych za ub. rok wyniosła 1,50 zł od mieszkańca wg stanu na dzień 31 grudnia poprzedzający rok opłacania składek. W przypadku Gminy Miejskiej Kościerzyna składka za 2018r. wyniosła 33.919,50 zł (liczba ludności 22.613 osób).

Przychody z działalności statutowej w 2018r. wyniosły 170.103,69 zł i były o 10,21% wyższe niż w 2017r. (154.339,61 zł), w tym m.in.

- ❖ składki członkowskie łącznie 143.339,50 zł (84,26% przychodów ogółem),
- ❖ przychody z działalności statutowej odpłatnej pożytku publicznego 2.785,00 zł.

Organizacja wypracowała wynik finansowy netto (dodatni) w kwocie 17.205,45 zł. Dla porównania w 2017r. LOT „Serce Kaszub” wypracowała wynik finansowy netto (ujemny) w kwocie 1.367,26 zł.

Suma aktywów i pasywów (suma bilansowa) na dzień 31.12.2018r. wyniosła 59.538,27 zł, tj. była o 17.201,55 zł wyższa niż na koniec 2017r. (42.336,72 zł).

Komisja Rewizyjna stowarzyszenia LOT „Serce Kaszub” stwierdziła, iż sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na dzień 31.12.2018r., we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi w sposób ciągły, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych. Nie istnieje zagrożenie dla dalszego funkcjonowania działalności LOT „Serce Kaszub”, w przypadku zachowania dotychczasowych zasad finansowania.

Organizacja zatrudniała na koniec 2018r. dwóch pracowników. W dniu 08.05.2017r. zatrudniono drugiego pracownika, którego etat w pierwszym roku był finansowany w ramach dofinansowania z PUP, w drugim roku natomiast jest utrzymywany przez LOT.

W roku 2018 LOT „SERCE KASZUB” realizowała poniższe działania:

1. Udział w targach i imprezach turystycznych

- Targi Turystyczne Free Time Festiwal Gdańsk 7-8 kwietnia 2018r. (Partnerami wyjazdu targowego byli Członkowie LOT: Ośrodek Wypoczynkowy Largo z Borska oraz Spacer Po Niebie z Kornego).
- Światowy Dzień Ziemi, Kościerzyna 17.05.2018r.
- XXVII Pomorskie Agro Targi i Pomorska Wojewódzka Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Lubań 9-10 czerwca 2018r.
- V Festiwal Kiszewskie Smaki, Stara Kiszewa 07.07.2018r.
- 45. Jarmark Wdzydzki, Wdzydze 14-15 lipca 2018r.
- Batalia Napoleońska i III Rodzinny Rajd Rowerowy, Będomin 25.08.2018r.
- Dożynki Gminy Kościerzyna i V Festiwal Żurawiny, Dobrogoszcz 01.09.2018r.

2. Wizyty studyjne dziennikarzy i blogerów

- Wizyta studyjna polskich blogerów: Kasi i Maćka Marczewskich, 27-29 kwietnia 2018r. (Marczewscy - podróżnicy i miłośnicy Kaszub, w Powiecie Kościerskim odwiedzili m.in. Wiele, Wdzydze i Lipusz. Pełna relacja ukazała się na stronie bloga Ruszaj w Drogę!: Pomysł na leniwy weekend na Kaszubach).
- Wizyta studyjna Zarządu LOT 09.05.2018r. (Zarząd odwiedził pięć wybranych obiektów agroturystycznych z terenu Powiatu Kościerskiego zrzeszonych w LOT. Celem wizyty było zapoznanie się z pełną ofertą przygotowaną przez właścicieli obiektów, wskazanie potencjalnych kierunków rozwoju).
- Wizyta studyjna dziennikarza portalu trojmiasto.pl - 1 września 2018r. (Zamysłem wizyty było stworzenie cyklu artykułów promujących lokalne szlaki rowerowe w okolicach Kościerzyny oraz zarekomendowanie turystom Muzeum Ziemi Kościerskiej na łamach portalu).
- Wizyta studyjna przedstawicieli brytyjskich biur podróży – wrzesień 2018r. (Podczas trzydniowej wizyty trwającej od 10 do 13 września, touroperatorzy i travel agenci z Wielkiej Brytanii odwiedzili Gdańsk, Sopot, Kościerzynę, Chmielno a także tereny gmin Stężycy oraz Choczewa).
- Wizyta studyjna belgijskich mediów 8-9.09.2018r. (Na zaproszenie PROT, Gdańsk i Kaszuby odwiedzili blogerka Pauline Weis oraz fotograf Konstantinos Nteko. Blog www.paulinaontheroad.com skupiony wokół podróży i zrównoważonego stylu życia miesięcznie notuje ponad 15.000 unikalnych czytelników, a media społecznościowe do 12.000 odbiorców. Podczas wizyty dziennikarka odwiedziła skansen we Wdzydzach, Gospodarstwo Zielony Kot i Zagrodę Edukacyjną w Lipuszu oraz Stary Browar Kościerzyna).
- Wizyta studyjna Członków LOT w Gminie Lipusz 20.11.2018r. (Udział w wizycie wzięło kilkunastu Członków LOT. Inspiracją dla zorganizowania takiego wydarzenia były pomysły zgłaszane na X Spotkaniu Branży Turystycznej, a celem – poznanie

bazy warsztatów i usług przygotowanych z myślą o przyjeźdźnych i oferowanych przez Członków LOT).

- Japońskie media turystyczne ze świąteczną wizytą w Kościerzynie 13.12.2018r. (Udział w wizycie wzięło czworo przedstawicieli mediów japońskich: dziennikarz trzeciego największego tytułu japońskiego Mainichi Shimbun o nakładzie 3.500.000 egzemplarzy, redaktor magazynu branżowego J-Wing Travel, dziennikarze kwartalnika Long Stay i portalu Hanako.tokyo).

3. Wydane publikacje promocyjne

- Kalendarz imprez Powiatu Kościerskiego' 2018

- Mapa wydzieranka ze szlakami i trasami rowerowymi Powiatu Kościerskiego (LOT otrzymał dofinansowanie w ramach konkursu na wydawnictwa promocyjne Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w kwocie 4.000 zł).

- Propozycje rodzinnych wycieczek jednodniowych w Sercu Kaszub (5 pakietów tematycznych), w tym:

- Kościerzyna warto tu przebywać*,
- Serce Kaszub spokojnym krokiem,
- Serce Kaszub dla całej rodziny,
- Serce Kaszub dla małych odkrywców,
- Kaszuby bogate w tradycje.

- Stegna Stolemów – Kościerska Gra Miejska (Fabuła gry bazuje na postaciach stolemów – legendarnych kaszubskich olbrzymów, których miniatury znajdują się na terenie Kościerzyny. Stegna Stolemów to propozycja na zwiedzanie miasta w zupełnie innej perspektywie, oczami stolemów – olbrzymów. Gra stworzona jest z myślą o przyjeżdżających do Kościerzyny turystach, ale również mieszkańcach, którzy mogą poznać miejsce swego zamieszkania w innej odświeżonej. Łączny koszt produkcji gry: 5.337,39 zł).*

- Artykuł promujący wydarzenia świąteczne z terenu Serca Kaszub w grudniowym wydaniu Magazynu Together (Bezpłatny miesięcznik dedykowany rodzinom z dziećmi, dystrybuowany w kilkudziesięciu miejscach na terenie Trójmiasta; dociera do 40 tysięcy czytelników).

4. Inne działania promocyjne

- Kampania internetowa AdWords promująca region Kaszub i członków stowarzyszenia (LOT cyklicznie już, od 3 lat przeprowadza 3-miesięczną kampanię AdWords w miesiącach: marzec – maj oraz prowadzi długofalowe działania ukierunkowane na pozycjonowanie strony internetowej www.lot-sercekaszub.pl w Google za pomocą kluczowych słów).

- Administrowanie Systemu Informatycznego Wsparcia Biznesu i Obsługi Turystycznej wraz z obsługą panelu rezerwacji noclegów portalu www.atrakcje-kaszuby.pl i aplikacji mobilnej).*
- Projekt: „Ścieżka zdrowia w Sercu Kaszub” (Projekt zdobył dofinansowanie w ramach ogólnopolskiego programu Fundacji Tesco „Decydujesz, pomagamy”. Do programu zgłoszonych zostało blisko 800 inicjatyw z całego kraju. Projekty te, zostały poddane głosowaniu, przeprowadzonym lokalnie wśród klientów w wybranych sklepach Tesco. Dzięki oddanym głosom projekt LOT „Serce Kaszub” zajął I miejsce w naszym regionie, zdobywając grant w wysokości 5.000 zł, przy całkowitej wartości 8.777,28 zł. Ścieżka powstała na zalesionym terenie nad Jeziorem Kaplicznym w Kościerzynie i została wyposażona w urządzenia do ćwiczeń: pale sprawnościowe, belkę równoważnię, drążki do przewrotów, tor przeszkód (sześć bramek), kładkę na sprężynie).*
- III Rodzinny Rajd Rowerowy, Będzin 25.08.2018r. (Idea organizacji rajdu jest aktywne spędzenie czasu wolnego oraz promocja obszaru Powiatu Kościerskiego, jako miejsca atrakcyjnego zarówno pod kątem turystycznym, jak i przyrodniczym. Uczestnikami wydarzenia są głównie rodziny z dziećmi, a sama impreza ma charakter przechodni tzn. co roku odbywa się w innej części Serca Kaszub. W każdej edycji rajdu udział wzięło ponad 120 osób).
- X Robocze Spotkanie Branży Turystycznej Powiatu Kościerskiego, Borsk 17.10.2018r. (wymiana doświadczeń i poglądów).
- Udział w projekcie unijnym: „Rozwój i Edukacja” – kurs języka angielskiego i zajęcia komputerowe (Stowarzyszenie rekrutowało 24 osoby do udziału w kursie, w tym 8 osób z terenu miasta Kościerzyna. Kurs trwa od grudnia 2018r. do maja 2019r. Ze szkolenia w dużej mierze skorzystali Członkowie LOT, ale również inne podmioty, w tym branża turystyczna, podnosząc swoje kompetencje).*
- Hardwoods – projekt Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej promujący wypoczynek na obszarach leśnych. Partnerem projektu są Lasy Państwowe. Hardwoods zakłada utworzenie katalogu ofert bazujących na przyrodniczym potencjale Pomorza przy szczególnym nacisku na bliskość przyrody oraz aktywność fizyczną „na świeżym powietrzu”. Docelowo powstał katalog ofert z całego województwa (biuro LOT skomponowało 5 ofert, które przeszły pozytywną weryfikację PROT). Drukowany katalog będzie materiałem wyjściowym wykorzystywanym podczas eventów promocyjnych i posłuży jako propozycja dla zagranicznych dziennikarzy i touroperatorów (głównie rynek skandynawski).

W dniu 04.10.2018r. w Państwowej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku odbyły się Obchody Światowego Dnia Turystyki połączone z 15-leciem Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej. Podczas gali wyróżniono osoby i instytucje najbardziej

zaangażowane we współpracę z PROT i rozwój turystyki – wśród nagrodzonych znalazł się LOT „Serce Kaszub”.

Łączna wartość pozyskanego w 2018r. dofinansowania zewnętrznego to 9.000,00 zł.

*działania szczególnie dedykowane miastu Kościerzyna

PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2019

Od 01.01.2019 składka członkowska dla samorządów wynosi 1,50 zł od mieszkańca wg stanu ludności na 31.12.2018r. i w przypadku Miasta Kościerzyna zamyka się kwotą 33.706,50 zł (liczba ludności: 22.471 osób).

Cele działań zaplanowanych na 2019r.:

- prowadzenie spójnych działań promocyjnych i informacyjnych ukierunkowanych na wizerunkową promocję regionu,
- zwiększenie udziału turystyki przyjazdowej w regionie,
- działania ukierunkowane na wydłużenie sezonu turystycznego,
- akcentowanie regionalizmu i tożsamości kulturowej Serca Kaszub.

Tematy wiodące na rok 2019:

- promocja w mediach ukierunkowana na dotarcie do szerszego grona odbiorców krajowych (internet, telewizja),
- pakietowanie usług i komponowanie tematycznych ofert turystycznych,
- turystyka rodzinna i atrakcje dla dzieci,
- promocja turystyki rowerowej poprzez organizację letniej akcji konkursowej z finałem podczas IV Rodzinnego Rajdu Rowerowego,
- animowanie czasu wolnego poprzez organizację cyklu warsztatów regionalnych.

Podjęte działania

1. 13.03.2019 - złożenie wniosku o dofinansowanie projektu pn. Program rozwoju instytucjonalnego i wsparcie działań statutowych Lokalnej Organizacji Turystycznej „Serce Kaszub” do Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO nadzorowanego przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Wyniki naboru znane będą w II połowie kwietnia. Wartość całkowita wniosku i jednocześnie wartość wnioskowanej dotacji: 700.000 zł.

2. Złożenie projektu „Młodzi Tropiciiele Przyr(g)ody” do V edycji ogólnopolskiego konkursu inicjatyw lokalnych „Decydujesz, pomagamy”, organizowanego przez fundację Tesco. W wyniku głosowania projekt LOT „Serce Kaszub” zdobył 14 454 głosy i zajął II miejsce w mikroregionie, zdobywając grant w wysokości 3.000 zł. „Młodzi Tropiciiele Przyr(g)ody” to przewodnik edukacyjny po Sercu Kaszub dla

najmłodszych. Interaktywna książeczka w formie zadań manualnych zawierać będzie propozycje spędzenia czasu wolnego na łonie natury Kaszub. W treść wkomponowane zostaną elementy edukacji ekologicznej.

3. Współpraca z ZOPOT Chiny

Biuro LOT „Serce Kaszub” nawiązało współpracę z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Chinach. W ramach współpracy LOT udostępnił do tłumaczenia na język chiński pakiety wycieczek jednodniowych po Sercu Kaszub oraz opisy atrakcji, miejsc noclegowych i restauracji, które zostaną umieszczone w chińskich aplikacjach turystycznych.

4. Polskie Marki Turystyczne

Biuro LOT „Serce Kaszub” złożyło wniosek o przystąpienie do ogólnopolskiego pilotażowego programu pod nazwą Polskie Marki Turystyczne. Koordynatorem projektu jest Polska Organizacja turystyczna. Ideą projektu jest stworzenie katalogu najbardziej atrakcyjnych polskich regionów i szlaków turystycznych, które będą profesjonalnie zarządzane i promowane.

5. Piknik nad Odrą w Szczecinie 11 – 12.05.2019.

LOT aplikował o dofinansowanie z Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej na wsparcie finansowe wyjazdu promocyjnego na imprezę plenerową „Piknik nad Odrą” w Szczecinie. Stoisko zostało dofinansowane w kwocie 1.845 zł.

6. Dni Polskie w Sztokholmie 18 – 19.05.2019

LOT nawiązał współpracę z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Sztokholmie. Pokłosiem nawiązanych kontaktów jest organizacja wyjazdu promocyjnego na wydarzenie „Dni Polskie” w Sztokholmie. Z ramienia LOT w wydarzeniu udział weźmie 5-ciu przedstawicieli regionu. Wyjazd organizowany jest wspólnie z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną.

7. Letnie warsztaty rękodzielnicze we Wdzydzach - wniosek o dofinansowanie

Biuro LOT złożyło wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu ofert Gminy Kościerzyna na przeprowadzenie wakacyjnego cyklu darmowych warsztatów dla turystów z rękodzielnikami - Członkami LOT-u w miesiącach lipiec - sierpień.

Planowane działania merytoryczne:

1. Przeprowadzenie kampanii internetowej promującej region Kaszub oraz członków stowarzyszenia (kampania AdWords w miesiącach: marzec – maj).
2. Promocja w mediach (telewizja regionalna lub ogólnopolska, wizyty studyjne).

3. Aktualizacja bazy zdjęciowej LOT „Serce Kaszub” poprzez wykonanie plenerowych sesji zdjęciowych (cztery pory roku) z możliwością wykorzystania przez Członków LOT.
4. Prowadzenie długofalowych działań promocyjnych ukierunkowanych na pozycjonowanie strony internetowej www.lot-sercekaszub.pl w Google za pomocą kluczowych słów.
5. Administrowanie i promocja Systemu Informatycznego Wsparcia Biznesu i Obsługi Turystycznej (portal www.atrakcje-kaszuby.pl wraz z aplikacją mobilną).
6. Udział w Targach Turystycznych Warsaw (Warszawa - 21-23.11.2019r.) - Partnerstwo trzech powiatów z obszaru LGR Morenka.
7. Udział w imprezie plenerowej Piknik Nad Odrą (Szczecin - 11-12.05.2019r.).
8. Wydanie drukowanych materiałów promocyjnych (mapa wydzieranka atrakcji turystycznych, ofertowa gazetka dystrybucyjna, kalendarz imprez i inne).
9. Opracowanie siedmiu pakietów wycieczek jednodniowych dla poszczególnych gmin powiatu kościerskiego.
10. Animacja czasu wolnego turystów poprzez organizację ogólnodostępnych, bezpłatnych warsztatów regionalnych w miesiącach VII-VIII w Kościerzynie.
11. Przeprowadzenie letniej akcji konkursowej promującej turystykę rowerową wraz z organizacją IV Rodzinnego Rajdu Rowerowego.
12. Organizacja wizyt studyjnych dla dziennikarzy i blogerów - współpraca z Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną (efektywne narzędzie promocyjne).
13. Wydanie Karty Turysty w nowej formule karty lojalnościowej z nagrodami.
14. Opracowanie dedykowanej biurom podróży i touroperatorom oferty dla grup zorganizowanych, bazującej na potencjale obiektów zrzeszonych w LOT „Serce Kaszub”.
15. Promocja Serca Kaszub podczas 46. Jarmarku Wdzydzkiego (stoisko promocyjne).
16. Organizacja wyjazdowych spotkań roboczych z przedstawicielami branży turystycznej.
17. Prowadzenie stron internetowych (lot-sercekaszub.pl, atrakcje-kaszuby.pl, fb).
18. Współtworzenie treści na portalu pomorskie.travel i informatach.
19. Działania ukierunkowane na partnerstwo i współpracę z samorządami, stowarzyszeniami, fundacjami i podmiotami branży turystycznej.
20. Podejmowanie działań zmierzających do pozyskania nowych członków stowarzyszenia.

ZWIĄZEK MIAST POLSKICH

DZIAŁALNOŚĆ W 2018 ROKU

Związek Miast Polskich jest stowarzyszeniem miast, założonym w 1917r., mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju miast polskich poprzez:

- 1) reprezentowanie miast na forum ogólnopolskim i międzynarodowym,
- 2) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących samorządów terytorialnych,
- 3) propagowanie i organizowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych przez miasta zadań publicznych;
- 4) inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, projektów, kontaktów zagranicznych i współpracy międzynarodowej, wymiany naukowej i kulturalnej,
- 6) prowadzenie pracy programowej, informacyjnej, konsultacyjnej i szkoleniowej,
- 7) prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej, dotyczącej problematyki Związku i jego członków,
- 8) promocję wdrażania wysokich standardów merytorycznych i etycznych w zarządzaniu sprawami publicznymi,
- 9) propagowanie współpracy samorządu z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i sektorem nauki,
- 10) reprezentowanie wspólnych interesów miast jako pracodawców.

W 2018r. ZMP obchodził 100-lecie swojego istnienia. W tym czasie Związek liczył 304 miasta. Miasto Kościerzyna jest członkiem ZMP od 2011r. W 2018r. do ZMP przystąpiło 9 nowych miast, a wystąpiło 7. W miastach członkowskich mieszka niemal trzy czwarte (74,84 %) miejskiej ludności Polski.

Na 31.12.2018r. suma bilansowa wyniosła 807.539,67 zł. Przychody z działalności statutowej wyniosły 10.716.325 zł, a wynik finansowy netto (ujemny) 7.374,32 zł.

DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Rok 2018 w działalności ZMP poświęcony był przede wszystkim tematyce wyborczej. O odbyło się 10 posiedzeń Zarządu: przyjęto 22 stanowiska, zaopiniowano 101

projektów ustaw, 63 projekty rozporządzeń i 84 innych dokumentów. Wypracowane dokumenty dotyczyły m.in. kwestii wyborczych, finansów publicznych, finansowania oświaty, wynagrodzeń pracowników samorządowych, wydatków majątkowych JST, planowania przestrzennego, termomodernizacji, inwestycji mieszkaniowych, podwyżek cen energii elektrycznej, projektu ustaw o wspieraniu nowych inwestycji, mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym, organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Prawo prasowe, wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

W 2018r. w Związku działało 17 komisji problemowych, do których miasta zgłosiły ponad 650 osób, które zebrały się na 20 posiedzeniach. Do zakresu działania Komisji należy m.in. opiniowanie i przygotowanie stanowisk i wniosków dotyczących aktów prawnych, wymiana doświadczeń, analizowanie stanu danej dziedziny.

Projekty przygotowane przez rząd lub ministerstwa, zaopiniowane przez Zarząd Związku lub komisje, omawiane były:

- na comiesięcznych posiedzeniach plenarnych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST), z udziałem dwóch przedstawicieli ZMP,
- na posiedzeniach 10 zespołów tematycznych KWRiST (z udziałem reprezentantów ZMP z różnych miast).

Opiniowanie projektów rozwiązań dotyczących miast i polityki miejskiej odbywa się także poprzez udział przedstawicieli ZMP z wielu miast w krajowych i europejskich instytucjach.

W roku 2018 współpracowano z licznymi instytucjami centralnymi i gremiami opiniotwórczymi, m.in. Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwem Finansów, izbami gospodarczymi, Bankiem Gospodarstwa Krajowego, instytutami i ośrodkami badawczymi, Towarzystwem Urbanistów Polskich, zespołami eksperckimi.

DZIAŁANIA PROMOCYJNE

1. Kampania „Sam urządzaj swoje miasto” - finansowana z nieobowiązkowych opłat od miast członkowskich, miała wzmocnić pozytywny wizerunek samorządu miejskiego, przyczyniając się do wzrostu frekwencji wyborczej. W 2018r. w kampanię zaangażowało się 75 miast. Kampania rozpoczęta w maju - miesiącu samorządu terytorialnego - zachęcała mieszkańców do uczestniczenia w zarządzaniu swoimi miastami i kształtowania najbliższego otoczenia. Druga część kampanii (październik), realizowała cele dalszego pogłębiania wiedzy o samorządzie terytorialnym i miała za zadanie zwiększenie udziału mieszkańców w wyborach samorządowych. Hasło „Sam urządzaj swoje miasto” zostało zastąpione hasłem „Urządzam swoje miasto – idę na wybory”. W ramach kampanii przygotowano: spot video, radiowy, artykuły na Portalu Wirtualna Polska, 75 dedykowanych pakietów graficznych dla każdego miasta, oficjalną stronę internetową kampanii tzw. landing page www.miasta.pl/kampania/, bazę mediów, konferencję prasową w Warszawie, dwie informacje prasowe, skrypt informacyjny

- dla miast, Q&A dla dziennikarzy, kampanię zasięgową i kampanię page like na facebook'u.
2. 17-18.05.2018r. - Kongres Rzeczników Prasowych, Redaktorów Prasy Miejskiej i Biur w Tychach,
  3. wydanie 10 numerów miesięcznika „Samorząd Miejski”,
  4. działania podjęte na okoliczność 100. rocznicy odbudowy samorządu terytorialnego i utworzenia Związku Miast Polskich, w ramach obchodów stulecia Niepodległej Rzeczypospolitej, dofinansowane z Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022:
    - a. wydanie książki „Sto lat Związku Miast Polskich 1917-2018” autorstwa Bogdana Mościckiego,
    - b. przygotowanie publicznie dostępnej platformy informacyjno-edukacyjnej „Miasta polskie w Niepodległej (1917-2018)”
  5. publikacja 9 artykułów problemowych dotyczących tematów samorządowych w wersji drukowanej dziennika i w serwisie Fakt24.pl.
  6. Zespół zadaniowy ds. promocji Polski na szczeblu samorządowym i obywatelskim MSWiA - celem pracy zespołu była próba koordynacji działań administracji i innych podmiotów w ramach promocji Polski w kontaktach międzynarodowych. Odebyły się 4 posiedzenia zespołu. Prace zespołu zostały jesienią zawieszone.

PROJEKTY NA RZECZ MIAST

Projekty na rzecz wzmacniania kompetencji i wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami, na które ZMP pozyskuje środki z innych źródeł niż składki członkowskie. W 2018r. ZMP rozpoczęło realizację 2 nowych projektów.

System Analiz Samorządowych (SAS) - w 2018r. Związek kontynuował prowadzenie monitoringu danych miast. SAS umożliwia dokonywanie porównań z innymi miastami. System jest dostępny na stronie internetowej <http://www.systemanaliz.pl/>.

System Monitoringu Usług Publicznych (SMUP) - opracowywany w ub. roku przez ZMP z innymi instytucjami. Jest to projekt systemowy w ramach programu POWER 2.18. W pierwszym etapie prac, w latach 2017-2018, w wypracowaniu wskaźników dla usług technicznych i administracyjnych brało udział jako wolontariusze 25 miast członkowskich ZMP i 10 powiatów. W kolejnych dwóch latach ZMP będzie opracowywać i testować wskaźniki dla usług społecznych. w rezultacie powstanie nowy portal informacyjny na stronie GUS-u, w którym każda JST w kraju będzie mogła porównać swoje najważniejsze usługi dostarczane mieszkańcom (łącznie ok. 80-100 usług) pod względem efektywności kosztowej, dostępności, ilości i wymiaru jakościowego z usługami dostarczanyymi przez inne jednostki.

„Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce” - projekt realizowany od 2017r. we współpracy z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju, Związkiem Powiatów Polskich, Konfederacją Lewiatan i Fundacją Centrum PPP ma na celu upowszechnienie wiedzy i dobrych praktyk realizacji inwestycji publicznych wśród pracowników administracji publicznej i stworzenie konkretnych narzędzi wspierających szerokie stosowanie PPP. Po etapie przeszkolenia prawie 800 przedstawicieli JST w 2017r., Związek w 2018r. zorganizował 7 wizyt studyjnych, umożliwiając poznanie szczegółów inwestycji zrealizowanych w PPP w różnych dziedzinach przez JST. Dodatkowo Związek był gospodarzem dwóch warsztatów tematycznych dotyczących zastosowania PPP w działaniach rewitalizacyjnych, towarzyszących VI Kongresowi Urbanistów Polskich i XVI Samorządowemu Forum Kapitału i Finansów. Szczegóły działań w ramach projektu i materiały są dostępne na stronie www.ppp.gov.pl.

Monitoring Rozwoju Lokalnego - projekt realizowany ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna ma na celu wypracowanie uniwersalnego narzędzia dla miast do monitorowania stanu rozwoju lokalnego w oparciu o dostępne dane statystyczne i finansowe. Dane ze statystyki publicznej, Ministerstwa Finansów oraz innych ministerstw będą udostępnione docelowo w portalu ZMP jako jeden z elementów SAS z końcem marca 2019.

Zarządzanie nieruchomościami oraz podatkami i opłatami lokalnymi (PIN) - w ramach programu POWER 2.18 Związek realizował na rzecz zainteresowanych miast członkowskich dwie edycje projektu nakierowanego na wdrażanie nowoczesnych rozwiązań zarządczych i informatycznych w obszarze zarządzania nieruchomościami oraz w obszarze podatków i opłat lokalnych. W edycji 2016-2018 udział wzięło 8 miast, a w edycji 2019-2020 akces do projektu zgłosiło 6 miast. Projekty obejmują działania doradcze, szkoleniowe oraz zakupy sprzętu i oprogramowania do zarządzania tymi dwoma ważnymi obszarami.

Wsparcie kadr JST w zarządzaniu oświatą dla rozwoju szkół i kompetencji kluczowych uczniów - celem projektu jest poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. Liderem projektu jest Ośrodek Rozwoju Edukacji, a partnerem - Związek Miast Polskich. W projekcie planowane jest m.in. wypracowanie nowego modelu doradztwa dla samorządowców oraz założeń systemu wsparcia, doskonalenia i rozwoju kompetencji kadr JST w zakresie realizacji zadań oświatowych, a następnie ich pilotaż i wdrożenie. Nabór miast do pilotażu zaplanowano na II kwartał 2019r. w formie odrębnego projektu konkursowego.

Przestrzeń dla Partycypacji (1) - projekt realizowany w ramach programu POWER 2.18 z Pracownią Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (lider), Fundacją Napraw Sobie Miasto, Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Pracownią Zrównoważonego Rozwoju. Celem projektu zakończanego w grudniu 2018r. było wsparcie 26 gmin (w tym 17 członków Związku) w przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektów dokumentów planistycznych przy aktywnym udziale mieszkańców.

Przestrzeń dla Partycypacji (2) - projekt realizowany wspólnie z Pracownią Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (lider) oraz Pracownią Zrównoważonego Rozwoju, od listopada 2018r. do grudnia 2021r. Nabór do projektu rozpoczął się w styczniu 2019r., a drugi planowany jest na jesień 2019r. Głównym celem projektu jest pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu konsultacji dokumentów planistycznych. W ramach projektu 22 gminy otrzymają wsparcie m.in. wspólne zaplanowanie przebiegu konsultacji, szkolenia, warsztaty i doradztwo ekspertów z dziedziny planowania przestrzennego i partycypacji obywatelskiej, granty na realizację konsultacji, udział w spotkaniach służących wymianie doświadczeń.

Tworzenie systemu sieciowego wsparcia przedsiębiorczości rodzinnej – Lokalne Centra Rozwoju Kompetencji Firm Rodzinnych - projekt ma na celu wypracowanie systemu wsparcia przez miasta własnych przedsiębiorców rodzinnych w ramach szerszego programu rozwoju przedsiębiorczości. Liderem projektu jest Stowarzyszenie Inicjatywa Firm Rodzinnych (IFR), a partnerami, obok Związku, są także Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego SA oraz Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości. Partnerem zagranicznym jest Izba Gospodarcza z Sevilli z Hiszpanii.

Ponadto rozpoczęto wraz z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju przygotowania do kolejnego projektu predefiniowanego finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2020, który rozpocznie się w roku 2019, ukierunkowanego na wsparcie miast średnich i małych tracących funkcje społeczno-gospodarcze. W ramach projektu predefiniowanego ZMP będzie świadczyć pomoc doradczą dla miast ubiegających się o dotacje na zintegrowane programy rozwoju, które stworzą warunki do wyjścia ze spirali stagnacji. W konkursie ok. 15 miast będzie mogło uzyskać średnio po 7 mln euro na przemyślany zestaw inwestycji lokalnych i projektów miękkich służących rozwojowi lokalnemu. Związek nie będzie brał udziału w wyborze beneficjentów, ale w ramach projektu zapewni pomoc doradczą dla ok. 50 miast kandydatów, które pomyślnie przejdą pierwszą turę kwalifikacji i będą opracowywać wnioski aplikacyjne oraz zintegrowane plany rozwoju. Doradcy zatrudnieni przez Biuro ZMP będą później wspierać miasta, które otrzymają dotacje MliR w trakcie realizacji programu. Norweski Związek Władz Lokalnych

i Regionalnych (długoletni partner ZMP) zapewni współpracę i wymianę doświadczeń z miastami norweskimi w trakcie realizacji programu. Rozpoczęcie realizacji programu jest planowane na II kwartał 2019 roku.

PROJEKTY MIĘDZYNARODOWE

Zarządzanie miastem i gminą miejsko-wiejską w modelu partnerstwa i współpracy - adaptacja do warunków ukraińskich - ZMP wraz ze Związkiem Miast Ukrainy i miastem Płock zrealizował w 2018r. współfinansowany ze środków polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP projekt, którego celem były: transfer polskich doświadczeń zarządzania miastem w modelu partnerstwa i współpracy do samorządów ukraińskich, wzmocnienie kompetencji kadr pracujących w ukraińskich samorządach, pogłębienie i stymulowanie współpracy partnerskiej przez samorządy uczestniczące w projekcie.

Polsko-norweska pomoc dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie - projekt zrealizowany wspólnie przez: Związek Miast Polskich (lider), Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych (KS), Związek Miast Ukrainy i Stowarzyszenie Miast Energoefektywnych Ukrainy, w okresie od lutego 2017 do marca 2018r. Inicjatywa była bezpośrednią kontynuacją działań, które w 2016r. prowadziło Ministerstwo Rozwoju RP w ramach programu „Polska Pomoc 2016” w siedmiu obwodach Ukrainy. Projekt adresowany był do 10 miast, 5 polskich i 5 ukraińskich prowadzących współpracę partnerską. W projekcie uczestniczyło też 5 miast goszczących uczestników podczas wizyt studyjnych w Polsce. Celem projektu była wymiana doświadczeń i podnoszenie kompetencji urzędników miejskich odpowiedzialnych za przygotowanie inwestycji z zakresu efektywności energetycznej oraz opracowanie modelowych dokumentów związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji z zakresu EE, w modelu PPP, w tym w formule ESCO (finansowanie z oszczędności w zużyciu energii), z wykorzystaniem doświadczeń norweskich. Zorganizowano m.in. konferencję tematyczną w Kijowie i wizytę studyjną w Norwegii.

Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT - prowadzony we współpracy z MliR. Wspiera miasta polskie, realizujące projekty w transnarodowych sieciach programu URBACT III, organizuje konferencje, spotkania dotyczące programu, upowszechnia wiedzę projektową (<https://urbact.eu/urbact-polska>).

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

Prowadzona jest w wymiarze europejskim (Rada Gmin i Regionów Europy, Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy, Komitet Regionów UE, Komisja Europejska) i w formie współpracy dwustronnej z Norwegią, Francją, Niemcami, Ukrainą, Austrią.

PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2019

Tezy programu działania ZMP w VIII kadencji (2019 - 2024)

Priorytety legislacyjne:

- działanie na rzecz korzystnych dla miast, systemowych rozwiązań w zakresie finansów JST, w tym przywrócenie zasady rekompensowania powodowanych zmianami ustawowymi ubytków w dochodach własnych,
- doprowadzenie do uwzględniania w budowaniu systemu finansów lokalnych standardów wykonywania usług publicznych (oświata, zadania zlecone),
- wprowadzenie podatku od wartości nieruchomości gruntowych, części samorządowych podatku PIT oraz zwrotu podatku VAT od inwestycji publicznych,
- wyegzekwowanie wprowadzenia zasady jedno miasto – jeden gospodarz,
- wzmacnianie mechanizmów rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych,
- nowelizacja ustawy o pracownikach samorządowych.

Wzmacnianie środowiska samorządowego i obrona dorobku polskiej decentralizacji:

- 1 maja - XV rocznica członkostwa Polski w UE - udział w kampanii miast;
- 26 maja - wybory do Parlamentu Europejskiego - działania na rzecz frekwencji;
- 4 czerwca - I Zjazd Samorządnej Rzeczypospolitej w Gdańsku;
- wybory parlamentarne (senat samorządowy);
- 27 maja 2020 - XXX rocznica wolnych wyborów rad gmin - zaprasza Wrocław.

Wnioskowane zmiany ustrojowe powinny dotyczyć zwłaszcza:

- przywrócenia jednomandatowych okręgów wyborczych,
- zniesienia zakazu łączenia mandatu samorządowego z mandatem senatora,
- przywrócenia samodzielności JST w zakresie zadań własnych (klauzula generalna w ustawach ustrojowych: ustawa wyznacza ramy prawne, o sposobie wykonywania zadania w tych ramach decydują organy JST, a nie rozporządzenia).

Ponadto planowane są poniższe działania:

- wzmocnienie reprezentacji w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- aktywny udział przedstawicieli miast w innych gremiach opiniotwórczych,
- poszerzenie zakresu współpracy między miastami za pośrednictwem Związku,
- wzmocnienie współpracy międzynarodowej miast - przekazywanie doświadczeń sąsiadom z Ukrainy, Białorusi, Bałkanów i państw kaukaskich.

Realizacja tych zamierzeń wymagać będzie szerokiego udziału przedstawicieli miast w podejmowanych działaniach. Powyższe wymaga aktywnego udziału polskich samorządów we współkształtowaniu struktury ZMP i relacji zewnętrznych.

STOWARZYSZENIE GMIN POLSKA SIEĆ „ENERGIE CITÉS”

DZIAŁALNOŚĆ W 2018 ROKU

Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités” (PNEC) jest pozarządową organizacją pożytku publicznego, od 1994r. współpracującą z samorządami lokalnymi na rzecz kształtowania lokalnej polityki energetycznej. Członkami Stowarzyszenia są miasta i gminy z całej Polski, a członkami wspierającymi firmy prywatne i stowarzyszenia. W sumie Stowarzyszenie liczy 40 członków.

Stowarzyszenie wspierają liczni Partnerzy krajowi (9) i zagraniczni (58), a także zagraniczne jednostki samorządowe (23) i partnerzy medialni (7). Do partnerów zagranicznych należy m.in. Europejska Sieć „Energy Cities” mająca siedzibę w Besançon we Francji oraz adelphi - Ośrodek analiz polityczno-społecznych adelphi. Ponadto od 2009r. Stowarzyszenie działa jako pierwsza w Polsce Organizacja Wspierająca „Porozumienie Burmistrzów”.

STOWARZYSZENIE OFERUJE:

- informacje o grantach na inwestycje zmierzające do redukcji zużycia energii i ochrony środowiska naturalnego,
- pomoc gminom członkowskim w przygotowywaniu wniosków grantowych,
- wymianę doświadczeń w zakresie realizacji projektów dotyczących efektywnego wykorzystania energii i odnawialnych źródeł energii,
- organizację seminariów, szkoleń, konferencji i podróży studyjnych,
- punkt informacyjny („help desk”) udzielający konsultacji na temat funduszy strukturalnych i innych źródeł finansowania projektów energetycznych w miastach,
- transfer wiedzy „know-how”,
- bazę danych z przykładami udanych inwestycji w Polsce i na świecie (good practice case studies),
- dostęp do sieci ekspertów, bazującej na doświadczonych gminach i agencjach,
- wspólną prezentację na krajowym i międzynarodowym forum.

Na 31.12.2018r. suma bilansowa wyniosła 3.071.004,19 zł. Przychody z działalności statutowej wyniosły 1.937.596,43 zł, a wynik finansowy netto 850.287,72 zł.

PROJEKTY ZAKOŃCZONE W 2018

Polsko-niemiecka współpraca w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej w miastach - Głównym celem działań projektowych jest usprawnienie wymiany wiedzy i dialogu pomiędzy polskimi i niemieckimi gminami oraz wspieranie działań w zakresie inicjowania, rozwoju i realizacji zintegrowanych strategii i działań na rzecz rozwoju niskoemisyjnego w 10 gminach w Polsce. Działania projektowe koncentrowały się na tematyce odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, transportu przyjaznego dla klimatu (konsultacje i wyjazdy studyjne, program partnerstwa dla polskich i niemieckich gmin w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, szkolenia dla polskich gmin, spotkania okrągłego stołu dla przedstawicieli podmiotów gospodarczych i politycznych, think tanków, uczelni wyższych i grup społeczeństwa obywatelskiego, wsparcie doradcze i techniczne, dwujęzyczna baza gmin polskich i niemieckich www.low-emission-project.de). Projekt realizowano także w mieście Kościerzyna w partnerstwie z miastem z gminą Coelbe - wyprodukowano tzw. Ekokartkę zachęcającą mieszkańców do tworzenia ekopomysłów. Projekt dofinansowany przez Niemieckie Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Nuklearnego koordynował Ośrodek analiz polityczno-społecznych „Adelphi” (sierpień 2015 – lipiec 2018).

Węgiel toksycznym aktywem finansowym - celem projektu było rozwinięcie dialogu z sektorem bankowym w Polsce oraz próba ukierunkowania finansowania z tego sektora w stronę inwestycji związanych z rozwojem gospodarki niskoemisyjnej poprzez podkreślenie korzyści ekonomicznych, zdrowotnych i społecznych płynących z inwestowania w działania ograniczające niską emisję. W ramach projektu zorganizowano m.in. 2 seminaria w zakresie powiązań samorząd-inwestycje niskoemisyjne-instytucje finansujące oraz analiza 100 planów (PGN, SEAP) w gminach. Projekt koordynowany przez Fundację Rozwój TAK – Odkrywki NIE, wspierany przez licznych partnerów, dofinansowany przez KR Foundation, realizowano w okresie styczeń 2017 - luty 2018.

PROJEKTY REALIZOWANE W 2018 i KONTYNUOWANE W 2019

RURES - Promocja zrównoważonego wykorzystania odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej na obszarach wiejskich - projekt realizowany w okresie od lipca 2017 do czerwca 2020 finansowany jest z EFRR w ramach programu Interreg Central Europe o budżecie 2 169 295 €. RURES ma na celu wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii (OZE) i efektywności energetycznej (EE) regionów wiejskich jako obszarów pretendujących do osiągnięcia autonomii energetycznej. Projekt zakłada utworzenie Lokalnych Grup Wsparcia działających jako regionalne sieci energetyczne, zrzeszające ważnych uczestników lokalnego rynku energii oraz opracowanie narzędzia kalkulacyjnego dostępnego on-line

pozwalającego na szacowanie potencjalnych dochodów z wykorzystania OZE. Projekt umożliwia też wdrożenie pilotażowych, pokazowych inwestycji do przetestowania innowacyjnych technologii produkcji i wykorzystania energii.

BEACON - Integracja europejskich i lokalnych działań na rzecz ochrony klimatu -

Projekt ma na celu promocję działań na rzecz ochrony klimatu oraz ułatwienie wymiany doświadczeń pomiędzy rządami oraz samorządami i szkołami przy wsparciu miast pionierskich Bydgoszczy i Warszawy. W projekcie biorą udział 34 miasta i gminy z Polski, Czech, Rumunii, Grecji, Portugalii, Bułgarii, Niemiec. Uczestnicy wspólnie określą środki, które zwiększą świadomość na temat zmian klimatu oraz podejmą działania mogące im przeciwdziałać (opracowanie planów działań na rzecz oszczędzania energii w szkołach, warsztaty, szkolenia i wizyty studyjne w Niemczech dla nauczycieli, promocja bilateralnych partnerstw w zakresie działań na rzecz ochrony klimatu). Projekt realizowany w okresie kwiecień 2018 – marzec 2021 jest dofinansowany z Europejskiej inicjatywy na rzecz ochrony klimatu EUKI.

CLIKIS: przyjazne dla klimatu kuchnie szkolne - Celem CLIKIS jest włączenie kuchni szkolnych w wysiłki na rzecz ochrony klimatu poprzez pokazanie, iż mogą one bardziej racjonalnie korzystać z energii i innych zasobów jednocześnie przygotowując smaczne, przyjazne dla klimatu posiłki. W projekt bezpośrednio zaangażowanych jest 5 „kuchni pilotażowych”, w których wykonany zostanie „audyt energetyczny i klimatyczny”, a na jego podstawie – zaproponowane indywidualne rozwiązania pozwalające ograniczyć zużycie energii i innych zasobów oraz zmniejszyć ilość powstających odpadów, a także opracowane zostaną przykładowe przepisy na smaczne, zbilansowane posiłki z lokalnych, ekologicznych produktów. Wyniki badania posłużą też do przygotowania szerszych rekomendacji, możliwych do zastosowania także w innych placówkach. Projekt finansowany w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Klimatu (EUKI).

REVIPOWER - zrównoważona i wydajna pod względem wykorzystania surowców rewitalizacja w polskich miastach - celem projektu realizowanego od listopada 2017 do listopada 2018 było wzmocnienie komponentu zrównoważonego rozwoju w celu wykorzystania w miastach interdyscyplinarnego potencjału odnowy przestrzeni miejskiej, przy jednoczesnym spełnieniu kryteriów polskiej ustawy o rewitalizacji i funduszy strukturalnych UE. W projekcie powstał m.in. innowacyjny, partycypacyjny program szkoleniowy "open-source" dostępny dla władz miejskich w Polsce. Projekt koordynowany przez Ośrodek analiz polityczno-społecznych „Adelphi” dofinansowany został przez Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) i Europejską Inicjatywę na rzecz Klimatu (EUKI).

Ślad wodny jako narzędzie edukacji, integracji oraz podejmowania inicjatyw na rzecz ochrony zasobów wodnych w miastach - Celem projektu jest rozwój potencjału i integracja grup posiadających największy wpływ na gospodarkę wodną w mieście m.in. poprzez wykorzystanie w praktyce podejścia śladu wodnego, powielanie dobrych praktyk oraz edukację konsumentów wody. Projekt realizowany jest w okresie kwiecień 2017 – marzec 2020 ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 i NFOŚiGW.

Razem na drodze do efektywności poprzez ograniczenie zużycia energii (TOGETHER) - celem projektu jest rozpowszechnienie koncepcji zintegrowanego zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej poprzez wprowadzenie w wybranych z nich (około 100 budynków, w tym 9 z Polski) rozwiązań organizacyjnych, technicznych i finansowych prowadzących do ograniczenia zużycia energii i zmiany zachowań ich użytkowników oraz wypracowanie narzędzi ułatwiających łączenie różnych środków efektywności energetycznej w celu maksymalizacji uzyskanych oszczędności. W realizację projektu zaangażowanych jest kilkanaście gmin pilotażowych z 7 krajów Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trzy gminy z Polski - Lublin, Raciechowice, Żyraków. Ponadto wydano szereg publikacji poświęconych tematyce efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w toku jest także cykl szkoleń lokalnych w każdym z krajów zaangażowanych w projekt dla właścicieli i zarządców budynków pilotażowych. Projekt jest finansowany ze środków pochodzących w programu Interreg Central Europe.

Poprawa efektywności energetycznej budynków na drodze renowacji (REBUS) - Celem projektu jest pomoc samorządom lokalnym w poprawie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez zaprojektowanie modelowej „ścieżki renowacji energetycznej budynków” (ŚREB), obejmującej wzorcowe rozwiązania w zakresie planowania, realizacji i monitorowania prac renowacyjnych prowadzonych w budynkach należących do miasta/gminy, a także angażowania w ten proces kluczowych interesariuszy. W projekcie powołano m.in. Grupę ekspercką ds. efektywności energetycznej w budynkach i zorganizowano spotkanie partnerów projektu we Florencji w celu wymiany doświadczeń. Projekt jest finansowany z programu Interreg Europe.

Każdy WAT na wagę złota... - projekt realizowany w okresie kwiecień 2013 – kwiecień 2019 ze środków wybranych wojewódzkich WFOŚiGW. Rok 2018 to kontynuacja działań mających na celu ograniczenie zużycia energii poprzez wdrażanie innowacyjnej metodologii 50/50 w 103 szkołach z całej Polski.

Zielone dachy jako narzędzie adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich - niemieckie inspiracje dla Polski - w projekcie realizowanym w okresie październik

2018 – wrzesień 2020 w partnerstwie z miastem Hamburg dofinansowanym przez Europejską Inicjatywę na rzecz Klimatu (EUKI) uczestniczy 8 polskich miast. Celem projektu GRAD jest promowanie zielonych dachów i żyjących ścian jako narzędzia adaptacji do zmian klimatu dla obszarów miejskich, w tym zainicjowanie w polskich gminach opracowania wzorcowych strategii rozwoju zielonych dachów bazujących na strategii zielonych dachów Miasta Hamburg. Projekt obejmuje m.in. opracowanie modelu dla polskich lokalnych strategii, seminaria i warsztaty konsultacyjne on-line dla miast, wizytę studyjną w Hamburgu.

Partnerstwa miast na rzecz integracji zrównoważonych rozwiązań transportowych, energetycznych i w obszarze planowania przestrzennego – MULTIPLY - projekt dofinansowany z programu HORYZONT 2020, rozpoczęty w grudniu 2018 potrwa do listopada 2021 koordynowany jest przez Deutsche Umwelthilfe E.V. (DE) przy udziale partnerów zagranicznych, w tym Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”. Celem projektu jest wsparcie miast we wdrażaniu zintegrowanych rozwiązań z zakresu zrównoważonego transportu, zarządzania energią i planowania przestrzennego. Projekt zakłada realizację programu wymiany i współpracy partnerskiej pomiędzy „miastami wiodącymi” i „miastami uczącymi się”.

PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2019

Działania Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités” w 2019r. obejmować będą dalszą działalność w obszarach:

- lokalna polityka energetyczna,
- efektywne wykorzystanie energii,
- promocja energii odnawialnej,
- edukacja ekologiczna,
- ochrona klimatu,
- wymiana informacji o źródłach finansowania,
- wykorzystanie funduszy strukturalnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym,
- transfer wiedzy „know-how”,
- poszukiwanie partnerów do projektów,
- promocja i organizacja wolontariatu.

Stowarzyszenie będzie kontynuować projekty rozpoczęte w 2018r. i wcześniej, zgodnie z informacją podaną w części sprawozdawczej za 2018r., jak również podejmować nowe inicjatywy, m.in.:

- Globalna proklimatyczna akcja szkół „Piątek dla przyszłości” ,
- spotkanie okrągłego stołu w Warszawie pn. „Efektywna polityka państwa w obszarze energii i klimatu: rola samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych” w ramach projektu LIFE PLANUP,

- Konferencja Branżowa „Dobra zmiana w oświetleniu Led”,
- Warsztaty dla władz regionalnych i lokalnych oraz organizacji pozarządowych „Efektywna pod względem wykorzystania zasobów i energii rewitalizacja polskich miast”.

Poza bieżącymi inicjatywami realizowane będą nowe projekty:

Angażowanie młodych w proces zrównoważonego planowania energetycznego – EYES - dofinansowany przez program ERASMUS+ realizowany będzie w okresie luty 2019 – styczeń 2021 przez koordynatora projektu - Ecoserveis (ES) przy udziale partnerów zagranicznych, w tym Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”.

Celem projektu jest:

- opracowanie i przetestowanie innowacyjnej metody służącej zwiększeniu zaangażowania młodych ludzi w planowanie lokalnych strategii w obszarze klimatu i energii
- zwiększenie wiedzy i kompetencji społeczno-politycznych młodych ludzi poprzez utworzenie Młodzieżowych Zespołów Interwencyjnych zajmujących się tematyką energii i ochrony klimatu.

Planowanie rozwoju systemów ciepłowniczych wykorzystujących OZE na rzecz poprawy jakości powietrza – ENTRAIN - okres realizacji: kwiecień 2019 – marzec 2022, dofinansowanie: Interreg CENTRAL EUROPE. Projekt koordynuje Ambiente Italia srl (IT) przy udziale partnerów zagranicznych, w tym Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”. Celem projektu jest zwiększenie wiedzy i kompetencji władz publicznych w obszarze planowania i wdrażania strategii i planów prowadzących do zwiększenia udziału lokalnych odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii na obszarze gminy lub regionu, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia OZE do lokalnych/regionalnych sieci i systemów ciepłowniczych.

19.03.2019r.

Sporządziła: Magdalena Zagórska

Burmistrz Miasta

Michał Majewski

Załącznik do Naczelnika
Wydziału Rozwoju i Promocji

Oliwia Szlagowska